

VERBINDING

Partnerschap staat nog in de kinderschoenen

INTERVIEW

2

De nieuwe weg die Lydeke inslaat

5 VRAGEN AAN

3

Polikliniek Zutphen stelt zich voor

INSTELLINGSNIEUWS

3

De stimulerende werking van de Internationale Raad

INTERNATIONAAL NIEUWS

4

Twee opleidingen ambulante begeleiding

OPLEIDINGSNIEUWS

5

HPV-voorzitter over samenwerken met ouders en ouderverenigingen

‘Deze tijd vraagt om leggen van verbindingen’

Het thema van deze Verbinding is de samenwerking met ouders en ouderverenigingen. HPV-voorzitter Gerard Besten maakt zich zorgen over de ontwikkelingen van de AWBZ. ‘De klant-leverancier verhouding staat mij niet aan. We moeten op zoek gaan naar gemeenschappelijkheid.’

Door Gerard Besten, voorzitter Heilpedagogisch Verbond

In de murale zorg is de samenwerking met ouders en ouderverenigingen al decennialang een stevig onderwerp van gesprek. In de geestelijke gezondheidszorg kreeg het gesprek een andere wending dan in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap. Aangezwengeld door vooral ouders van de FvO (Federatie van Ouderverenigingen) ging het gesprek over volwaardig burgerschap en van daaruit over gerechtigde positionering.

Nu ik dit artikel schrijf zitten we midden in de invoering van de Modernisering van de AWBZ (MAWBZ). De zorgketen heeft zijn structuur gekregen, zoals hulpvraag verduidelijking, indicatiestelling, budgettoekenning, wachtlijstplaatsing, keuze aanbieder, arrangement opstellen, toetsing door zorgkantoor en zorgtoewijzing. De afgelopen week ontvingen de zorgaanbieders van de VWS-staatssecretaris mevrouw Ross-Van Dorp het Plan van Aanpak om de bekostiging af te stemmen op de Modernisering van de AWBZ.

In de publicatie ‘Modernisering AWBZ, klanten kiezen’ van VWS (april 2002) staat een inleiding over het hoe en waarom van de modernisering AWBZ. ‘De sturing van de zorg is niet meer van deze tijd. De afgelopen jaren is op veel maatschappelijke terreinen de klant de spil geworden waar alles om draait. De consument van vandaag is een mondige cliënt, die voor zichzelf opkomt. Dat is in de zorg niet anders, maar het systeem van regelgeving is daarop niet aangepast.’

Klant, consument, cliënt

De begrippen klant, consument, cliënt kennen we als blikvangers van het nieuw geformuleerde AWBZ-beleid. Groot is de dagelijkse onmacht om op een goede wijze invulling te geven aan deze nieuw geschapen verhoudingen. Onmacht; bij de overheid om er goede uitvoeringsvoorwaarden voor te scheppen, bij de zorgaanbieders om voor een geleidelijke invoering te zorgen die zowel transparant als haalbaar is, bij de ouders en vertegenwoordigers om een goede sociale context voor de zorg te vinden, bij de zorgkantoren om de regie in handen te nemen. Ik ben overigens groot voorstander van meer sturingsmogelijkheden voor degene die de zorg nodig heeft. Dat zou een ‘groot goed’ kunnen zijn voor de eigen biografie.

Verbindingen

De ontwikkelrichting van de AWBZ neigt naar een klant-leverancier verhouding. Naar een verhouding van ‘ik heb een indicatie, een budget en wil deze zorg’ en anderzijds ‘u heeft

een budget en een vraag; daarvoor kan ik dit leveren’. De één richt zich op de consumptie en de ander op de productie. Dat is het perspectief dat ik voor me zie door de huidige ontwikkeling van de AWBZ. Voor alle duidelijkheid: Ik maak me zorgen over deze ontwikkeling.

Mijns inziens kan er alleen goede zorg (een volwaardig leven) tot stand komen wanneer het geheel (de vraag naar zorg en de realisatie van zorg) in de belangstelling blijft en de interesse heeft van allen, zowel de zorgvragers, de ouders, de medewerkers en de voorzieningen. Slechts dan ontstaat gemeenschappelijkheid, de basis voor gemeenschapsvorming.

Verbindingen

Binnen de voorzieningen waarvoor ik mag werken, merk ik dat er voortdurend gezocht wordt naar nieuwe verbindingen. Verbindingen tussen onze bewoners en de begeleiders (die ook worstelen met de betekenis van dit perspectief), tussen ouders en begeleiders (wat kan ik vragen terwijl ik niet wil dat ‘het lijntje breekt’), tussen voorziening en ouders (hoe verhouden we ons tot elkaar?) en tussen medewerkers onderling (hoe verbinden we onze impuls met het nieuwe perspectief binnen de AWBZ).

In deze tijd komt het er op aan verbindingen te blijven leggen, ieder vanuit zijn/haar positie. Het komt er op aan interesse voor het geheel te houden en niet mee te gaan in (het gemak van) de fragmentatie. Dat acht ik van groot belang voor het samenwerken met ouders en ouderverenigingen.

Prinsjesdag

HPV-voorzitter Gerard Besten schreef het hoofdartikel enkele dagen voor Prinsjesdag. Hij was benieuwd wat voor ‘verbindende’ woorden er in de Troonrede te beluisteren waren. In de Miljoenennota is er ruime aandacht voor de AWBZ. Het kabinet hanteert de volgende uitgangspunten bij de modernisering van de AWBZ:

- de modernisering van de AWBZ gaat door;
- de verantwoordelijkheid van de zorgvrager en zijn omgeving moet worden versterkt;
- meer concurrentie tussen aanbieders van zorg.

Op basis hiervan neemt het kabinet maatregelen om de AWBZ ook in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden. Weinig woorden dus over verbindingen.

foto: Mark van Seggelen

HPV-voorzitter Gerard Besten

Themadag over samenwerken en kwetsbaarheid

Op zaterdag 22 november houden het Landelijk Ouderverbond en het Heilpedagogisch Verbond de jaarlijkse themadag voor ouders, medewerkers en belangstellenden. De dag vindt plaats in congressentrum Antropia op Landgoed de Reehorst in Driebergen.

Door Bernard Heldt

Tijdens deze gezamenlijke themadag staan onderwerpen centraal die de gemeenschappelijke interesse hebben. Zoals de samenwerking rond de zorg en begeleiding van mensen met een handicap. Vragen die aan de orde komen zijn onder meer: hoe kunnen we dat met elkaar zo optimaal mogelijk doen? Hoe informeren we elkaar over het beleid? Wat zijn onze standpunten over veranderingen in de regelgeving en overheidsmaatregelen?

Kwetsbaarheid

Mensen met een handicap zijn kwetsbare mensen. De mensen rondom hen: zoals ouders, broers, zussen, andere familieleden en medewerkers in de instellingen delen in die kwetsbaarheid. Een ieder doet dat op zijn geheel eigen wijze. Een belangrijke voorwaarde om mensen die extra zorg en begeleiding vragen tot hun recht te laten komen, is dat we deze kwetsbaarheid van elkaar erkennen. Daar niet aan gaan morrelen door er van alles van te vinden, maar het in zijn waarde laten, respecteren en van daaruit onze verantwoording nemen. Kwetsbaarheid leidt tot gevoeligheid, soms overgevoeligheid, zowel voor respectloosheid als ook voor de speciale betekenis die ontmoetingen kunnen hebben. Soms kun je dingen als bijzonder ervaren waar je anders in het leven van alledag aan voorbij zou gaan. Een klein detail, een gebaar, een blik, spontane woorden, kunnen dat leven van alledag een niet-alledaagse kleur geven. Door de jaren heen kunnen dergelijke kleuren de kwaliteit van ons leven gaan meebepalen, er een diepere zin aan verlenen.

Lees verder op pagina 2

Verbond pleit voor partnerschap

Tijdens de themadag 'Partnerschap in eindverantwoording' van het Landelijk Ouderverbond (LOV) en het Heilpedagogisch Verbond kwam het nadrukkelijk boven tafel. Met het partnerschap tussen instelling en ouders is het bij nogal wat HPV-instellingen zorgelijk gesteld. „Ouders moeten veel meer betrokken worden bij de zorg voor de zoon of dochter en bij het instellingsbeleid,” zegt LOV-voorzitter Steven ten Brinke.

Door Mark van Seggelen

Wie oudervereniging én antroposofische gehandicaptenzorg zegt, kan niet om Steven en Jet ten Brinke heen. Al decennialang zijn ze actief in ouderverenigingen op instellings- en landelijk niveau. Na zijn pensionering als hoogleraar didactiek is Steven ten Brinke (74) voorzitter van het Landelijk Ouderverbond (LOV). Ook is hij lid van de oudervereniging Salvia. Op deze sociaaltherapeutische woongemeenschap in Driebergen verblijven ongeveer 35 mensen met een verstandelijke handicap. Eén daarvan is Nel. Ze is de vijftigjarige oudste dochter van Steven en Jet. Salvia is voor de LOV-voorzitter de leidraad als het gaat om ouderparticipatie. De Driebergse woongemeenschap heeft in 1976 als een van de eerste HPV-instellingen een oudervereniging. „Ouders waren tot die tijd nauwelijks betrokken bij het reilen en zeilen van de instelling. Het klassieke medisch model overheerste en daar was geen plaats ingeruimd voor de inspraak van ouders of verwanten.” De oprichting van de oudervereniging had een politieke reden. De woorden efficiënt en kostenbesparing galmden door ons land. De toenmalige staatssecretaris Mertens opperde het lumineuze idee om instellingen grootschaliger te maken. „En instellingen mochten alleen mensen plaatsen die uit de regio kwamen. Voor de heilpedagogie, waar mensen met een handicap van heinde en verre kwamen, zou dit grote gevolgen hebben. De Salvia-directie vroeg de ouders hier tegen te ageren, kabaal te maken. Wat gebeurde, via de oprichting van een oudervereniging. Mertens zwakte de plannen af. Bewoners uit het hele land waren welkom op de HPV-instellingen. Ook rond andere instellingen richtten ouders ouderverenigingen op. Het LOV, de landelijke koepelorganisatie van ouderverenigingen, zag een paar jaar later het levenslicht.

Geluisterd

De oudervereniging van Salvia heeft invloed, vindt Ten Brinke. „Ouders worden gekend bij verbouwingen en zorg- en beleidsplannen. Naar het advies van de oudervereniging en de cliëntenraad wordt geluisterd.” Ook worden ouders betrokken bij de zorg voor hun zoon of dochter. „We praten geregeld met de zorgverleners over Nel. Ontwikkelingen en visie komen dan onder meer aan bod. Als ouder worden we serieus genomen.” Salvia gaat nog een stapje verder. Alle ouders komen twee keer per jaar bij elkaar om de groep te bespreken waar hun zoon of dochter woont. Een andere noviteit is het ouderweekend dat eens in de twee jaar plaatsvindt. Van vrijdag tot en met zondag

komen bewoners, medewerkers en ouders bij elkaar. „Op basis van gelijkheid ga je op een ontspannen wijze met elkaar om. Dat komt de zorg ten goede.”

Themadag

Wat op Salvia gemeengoed is, geldt niet voor alle andere HPV-instellingen. Op sommige instellingen is de ouderparticipatie gering. Dat ondervond Ten Brinke tijdens de themadag 'Partnerschap in eindverantwoording' van het LOV en het HPV die op 16 november van het vorig jaar werd gehouden. Tijdens de themadag kreeg Ten Brinke vaak te horen: 'wat op Salvia kan, is bij de instelling waar ons kind verblijft niet mogelijk.' „Er was een negatieve stemming over de invloed die ouders hebben op het instellingsbeleid.” Ten Brinke vindt dat ouders betrokken moeten zijn bij de zorg rondom hun zoon of dochter en bij het beleid van de instelling. „De samenwerking dient te gebeuren in gelijkwaardigheid en synergie. Het moet. De werkelijke participatie van ouders moet groter worden.”

Partnerschap

Ten Brinke pleit voor partnerschap. „Ouders moeten betrokken zijn bij de zorg- en begeleidingsplannen. Daarbij maken ouder en medewerker gebruik van elkaars deskundigheid.” Ouders zijn terdege deskundig, vindt hij. „Zij kennen het kind van haver tot gort en vanaf de geboorte. Van die biografische kennis mag meer gebruikt worden gemaakt door medewerkers.” Hij pleit voor een persoonlijk biografisch 'levensboek', te maken door in eerste instantie de ouders. In het levensboek is plaats voor de ontwikkeling als mens van de zoon of dochter. „Zo'n biografie levert belangrijke bijdragen aan een goed zorgplan. Het zou een samenwerkingsproject moeten zijn van ouders of verzorgers en hulpverleners.”

Partnerschap

Partnerschap betekent volgens het LOV dat ouders meer betrokken worden:

- bij het beleid van de instelling;
- bij het zorg/begeleidingsplan van het kind.

„De werkelijke participatie van ouders met de instelling moet groter worden.” (foto: Mark van Seggelen)

Oproep

Aan ouders bij instellingen waar niet of nauwelijks aandacht wordt besteed aan partnerschap geeft de LOV-bestuurder een aantal tips. Ga de dialoog aan met de instelling en wees daarbij volhardend. Of maak je probleem kenbaar bij de oudervereniging of cliëntenraad van de instelling. Mocht dat geen succes hebben, dan kunnen ouders bij het LOV aankloppen. „Als vereniging kunnen we op dit moment de vinger niet op de zere plek leggen. We weten niet waar het partnerschap wel en niet handen en voeten heeft gekregen. En daar willen we als vereniging graag duidelijkheid over hebben. Dan kunnen we stappen ondernemen die er toe moeten leiden dat ouders meer invloed krijgen.”

Hij roept ouders op om in contact te komen met het LOV. „We willen graag feiten hebben.” De voorzitter vraagt ouders of verwanten die iets willen melden over partnerschap een reactie te sturen naar: LOV, Pieter Breughellaan 33, 3723 PA in Bilthoven of te mailen naar jstenbrinke@hotmail.com.

Gesprekspunten

Tijdens de Themadag 'Partnerschap in eindverantwoording' kwamen het LOV en het HPV met een lijst met gesprekspunten. Een greep hieruit:

- maak als instelling gebruik van de mogelijkheden en capaciteiten van ouders
- werk aan een beter en regelmatig contact tussen medewerkers en ouders
- organiseer regelmatig bijeenkomsten van ouders en (een vast groepje) medewerkers
- zorg voor openheid en duidelijkheid
- laat het Zorgplan een discussiestuk zijn voor de belanghebbende partijen
- werk samen, met wederzijds respect en begrip

Column Separeren?

Ouders zijn het ondergeschoven kind in heilpedagogie en sociaaltherapie. Zo, die zit. Die kunt u alvast in uw zak steken. Een column moet immers prikkelend en spannend zijn. En vooral discussie oproepen.

Ach nee, het valt met de ouders best wel mee, zal de ene helft van de lezers denken (dat zijn de medewerkers van de instellingen). Nou en of, helemaal mee eens, denkt de andere helft (de ouders namelijk).

Wie heeft er gelijk?

Vorig jaar was er een themadag over deze kwestie, 'Partnerschap in eindverantwoording'. Daar waren maar liefst tachtig ouders, tegen vijftig medewerkers, wat een tot dusver ongekende verhouding betekende. Er was enige vrees voor polarisatie van de ouders: 'Er deugt een heleboel niet en we moeten knokken tegen de zorgaanbieders.'

Soms zijn de ouderervaringen inderdaad niet mis. Een HPV'er probeerde echter de angel uit het debat te halen. 'De soms grote spanningen tussen ouders en zorgverleners los je niet op door de macht bij een andere partij te leggen. Een win-win-situatie is alleen mogelijk als we ons best doen om uit het machtsdenken weg te blijven.' Want: 'De essentie van de antroposofische zorg is dat er gezamenlijk

gezocht wordt naar de ontwikkelingsvraag van de gehandicapte mens.' Goede bedoelingen ongetwijfeld, maar de hamvraag is: beleeft de ander het ook zo?

De vader van een jongeman met het syndroom van Down stelde de interessante vraag: hoe krijgen we instellingen zover dat ze zich meer gaan verdiepen in de materie van ouders? 'Zo staat er over de karmische weg van bewoners van instellingen van alles op papier, maar nergens staat er iets over het karma van ouders. In dat karma voel ik me vanuit de antroposofische gezondheidszorg totaal ontkend. Het is mijn karma dat ik dit kind gekregen heb. En dat karma impliceert een zorgvraag.' Een identiteitsvraagstuk, en dus reuze actueel, zou ik denken. Ook te interpreteren als een duidelijke hulpvraag van de ouders. Kunnen heilpedagogen en sociaaltherapeuten hierbij misschien een handje helpen? Het thema 'Identiteit in beweging' van de Herfstconferentie 2003 voor medewerkers en ouders lijkt hiervoor uitermate geschikt. Maar daar buigt geen enkele werkgroep zich over ouders. In november komen ouders echter wel aan hun trekken, op de nieuwe gezamenlijke dag van HPV en LOV (Landelijk Ouderverbond). Hoe noemen ze dat in de zorg ook weer? Separeren?

Michel Gastkemper

Vervolg pagina 1

Themadag over erkennen van kwetsbaarheid in de zorg

Reflecteren

Tijdens deze themadag reflecteren de deelnemers op het thema van de erkenning van kwetsbaarheid. Door de inleidingen en door het deelnemen aan verschillende werkgroepen. Tevens wordt aandacht besteed aan de gesprekspunten over partnerschap. Dit onderwerp kwam de vorige themadag aan de orde en de gesprekspunten zijn verschenen in Raat 10. Er zal een expositie zijn van de kunst die de cliënten van Matoekoe in Suriname maken. Kunst die dan ook ten bate van Matoekoe gekocht kan worden. Daarover in de volgende Verbinding meer.

De themadag begint om 9.30 uur en duurt tot 16.30 uur en wordt gehouden in congrescentrum Antropia op Landgoed de Reehorst in Driebergen.

Het programma en de aanmeldingsformulieren voor deze themadag zullen medio oktober naar de instellingen en naar alle ouders verzonden worden. Eind januari 2004 verschijnt er een RAAT-uitgave van.

Polikliniek Zutphen stelt zich voor

De polikliniek Zutphen is een voorziening die is ontstaan vanuit een samenwerkingsverband van de stichting Zonnehuizen Veldheim Stenia in Zeist en de stichting Michaelshoeve Overkempe te Brummen. De polikliniek Zutphen werkt vanuit antroposofisch inzichten. De doelgroep van deze polikliniek betreft (ouders van) kinderen en jeugdigen tot en met 18 jaar met psychiatrische problematiek, al dan niet gecombineerd met een verstandelijke beperking.

De polikliniek heeft in huis een kinder- en jeugdpsychiater, orthopedagoog, GZ-psycholoog en een systeemtherapeut. Daarnaast kunnen we therapeuten consulteren met overige specifiek therapeutische specialismen.

De polikliniek staat open voor allerlei vragen. Deze vragen kunnen gaan over ontwikkelingsbeperkingen van het kind, het ontwikkelingsniveau waarop het kind functioneert, maar ook op (het vermoeden van) psychiatrische problematiek. Bij psychiatrische problematiek kan gedacht worden aan angststoornissen, problemen met hechting, rouw, onbegrepen belevenissen en stoornissen in het autistisch spectrum.

Problemen

De problemen kunnen zich openbaren als:

- achterblijvende ontwikkeling, niet mee kunnen op school, vragen over op welk ontwikkelingsniveau functioneert mijn kind;
- motorische- en spraakproblemen;
- psychosomatische klachten als slapeloosheid, lusteloosheid, hoofd- en buikpijn;
- sociaal-emotionele problemen als onzekerheid, angst, agressie, depressie;
- verwerkingsproblemen door traumatische gebeurtenissen en onbegrepen belevenissen.
- gedragsproblemen als eet- en slaapproblemen, tics, zindelijkheidsproblemen, bewegingsonrust, impulsiviteit, concentratieproblemen, contactproblemen, dwanggedachten en -handelingen;
- veel ruzie of andere problemen in het gezin.

Aanmelding

Verwijzing naar de polikliniek gebeurt vaak door een arts, een kinder- en jeugdpsychiater of een andere hulpverlenende instantie waarmee uw kind al eerder contact heeft gehad. Indien er bij uw kind sprake is van een verstandelijke handicap (afhankelijk of uw kind via een arts of een andere instelling wordt verwezen) is een aanvullende toestemming van de zorgverzekeraar nodig. Tijdens het eerste telefonisch contact met de polikliniek geven de ouders of de verwijzer een korte schets van het kind. Wanneer duidelijk is dat uw hulpvraag en het aanbod van de polikliniek Zutphen op elkaar aansluiten, kan de intakeprocedure van start gaan en ontvangt u een inschrijfformulier om u definitief aan te melden.

Aanpak en onderzoek

Allereerst vindt er een intakegesprek plaats op de polikliniek. Na dit gesprek wordt een voorstel gedaan voor een beperkt of uitgebreid onderzoek. Het onderzoek richt zich op uw kind, uw gezin en zonodig verdere omgevingsaspecten (bijvoorbeeld school). Aan de hand van de gegevens uit de intake wordt het onderzoek naar de problemen nader ingericht. Het onderzoek wordt afgesloten met een bespreking in het multidisciplinaire team. Tijdens deze bespreking wordt een gemeenschappelijk beeld opgebouwd van uw kind. Dit beeld wordt met ouders/ verzorgers en/ of jongere gedeeld in een adviesgesprek en zal tevens worden vastgelegd in een verslag.

Wij streven ernaar om de gehele procedure intake, onderzoek en advies in drie maanden af te ronden.

Behandeling

De behandel- en begeleidingsmogelijkheden zijn uiteenlopend en toegespitst op de hulpvraag van ouders/verzorgers en jeugdige. Mogelijke behandelvormen zijn: medicamenteuze therapie, individuele (psycho)therapie, speltherapie. Daarnaast bestaat de mogelijkheid te verwijzen naar specifiek antroposofische behandelvormen zoals kunsttherapieën, (muziek, spraak en beeldend); lichaamsgeoriënteerde therapieën als fysiotherapie, euritmitherapie en uitwendige therapie.

We werken naast kindgerichte behandelingen ook met ouders/verzorgers in de vorm van ouderbegeleiding en oudergroepen (cur-sus). Ook zijn er mogelijkheden voor systeemtherapie van het gehele gezin.

Exposities Magenta werkplaatsen

Vanuit Magenta werkplaatsen staan er de komende maanden bijzondere dingen te gebeuren. Allereerst zijn kunstobjecten te zien in Galerie Vlasblom, Emmastraat 17 te Arnhem. De expositie is geopend tot en met 12 oktober.

De weverij en de weefopleiding Karmijn doen mee aan een speciale tentoonstelling in samenwerking met de andere werkplaatsen. De gecombineerde werkstukken (keramiek, hout en atelier) zijn tot en met 19 oktober te bekijken in het Nederlands Textielmuseum, Goirkestraat 96 in Tilburg.

Op 18 en 19 oktober doet de houtwerkplaats met spiegellijsten en beelden mee aan een expositie van Houtrijk Nederland, een landelijke vereniging van houtbewerkers. Dit alles gaat zich afspelen in Fort Vechten, Marsdijk 1 in Bunnik.

Tot 5 november is in de bibliotheek van Driebergen een kleine tentoonstelling van werk van de atelier- en keramiekgroep. Verder is het kantoor van het Heilpedagogisch Verbond verrijkt met enkele werkstukken uit de atelier- en de keramiekgroep.

Info: Gerrie Zaremba, locatiehoofd van Magenta werkplaatsen, telefoon (0343) 51 40 19.

Magenta

EN VERDER

Persoonsgebonden Budget (PGB)

De website van het College van Zorgverzekeringen (CvZ) gaat vooral over het PGB nieuwe stijl. Deze website bevat veel korte actuele teksten met een heldere uitleg. De inhoud is gericht op nieuwkomers en op doorgewinterde PGB-gebruikers. De problemen met bestaande budgetten komen ook aan bod. Op de site is ook een rubriek met de twaalf meest gestelde vragen opgenomen. Vragen die aan bod komen zijn onder meer 'wordt het PGB als inkomen gezien, kan een PGB voor logopedie worden gegeven en kunnen uit het PGB ook hulpmiddelen worden gefinancierd?'

Verder staat een overzicht van de adressen van alle zorgkantoren en indicatieorganen en de volledige tekst van de regeling PGB nieuwe stijl 2003. Info: www.pgb.cvz.nl

5 VRAGEN AAN

Lydeke en Arend van Leeuwen

Lydeke van Leeuwen (1938) woont op Salvia en werkt sinds drie jaar bijna dagelijks in het atelier op Magenta. Magenta is een antroposofisch werkplaatscentrum voor volwassen mensen met een verstandelijke beperking. Salvia en Magenta zijn onderdeel van de Ita Wegman stichting. Beide locaties zijn in Driebergen. In het atelier is plaats voor ongeveer zeven deelnemers die schilderen, tekenen en met grafische technieken bezig zijn. Veel werk is van hoge kwaliteit en wordt verkocht. Sinds kort wordt in het atelier ook les gegeven in allerlei technieken en bestaande kunst bekeken en besproken. In samenwerking met Marco Grünbauer, die het atelier op Magenta runt, beantwoordt Lydeke de eerste drie vragen. Lydekes broer, Arend beantwoordt de laatste twee vragen.

Door Ageeth Koning

Wat voor werk doe je in het atelier?

Lydeke: Het leukst vind ik schilderen.

Ik maak veel schilderijen van landschappen en van mijn eigen kamer.

Zo heb een heel mooi schilderij gemaakt van een theepot en een schaal. Voor mijn broer Arend heb ik een schilderij gemaakt van de plek waar ik werk met mijn ezel voor het raam.

Van Zorgplan in Doesburg kreeg ik de opdracht om een lino-leumsnede te maken, die zij als kerstgeschenk aan hun relaties gaven. Die hangen nu overal in het land.

foto: Ageeth Koning

Lydeke en Arend van Leeuwen

Waar ben je op dit moment mee bezig?

Lydeke: Ik maak een zelfportret. Daarvoor heb ik eerst in de spiegel gekeken en toen met houtskool een ontwerp gemaakt. Daarna heb ik acrylverf gebruikt en nu ben ik bezig met olie-verf over de acrylverf heen. Wat ik na het zelfportret ga doen, weet ik nog niet. Ik ga dan eerst tekeningen maken; die leg ik naast elkaar, ik kies dan de mooiste uit en die ga ik schilderen.

Waarom heb je ervoor gekozen om in het atelier op Magenta te werken?

Lydeke: Ik heb 30 jaar in de weverij gewerkt. Daar heb ik van alles gemaakt van voddenkleden tot linnen. Op een gegeven moment wilde ik dolgraag schilderen en tekenen. Er hangen nu schilderijen van mij in de bibliotheek van Driebergen, op het bureau van het Heilpedagogisch Verbond en natuurlijk op Magenta. Met mensen van het atelier op Magenta kijk ik ook vaak naar kunst en met mijn broer ga ik soms naar tentoonstellingen.

Op wat voor manier ben je betrokken bij je zus, Arend?

Arend: Niet alleen ik ben betrokken bij mijn zus, maar de hele familie. We zijn al dertig jaar actief in de oudervereniging van Salvia. De relatie met Salvia ontwikkelde zich in fasen, van afleveren aan de voordeur tot open en soms kritische gesprekken waarin familieleden hun zorgen en wensen konden neer leggen. Ik vind de oudervereniging dan ook zeer belangrijk, aangezien de wind die vanuit de familieleden waait nodig is om verkoking te voorkomen.

Indertijd is gekozen voor een antroposofische instelling. Heeft dit voor jullie een meerwaarde?

Arend: Via het kleuterklasje aan huis van juffrouw Falk in Utrecht is Lydeke op haar 7e terechtgekomen bij de Zonnehuizen Veldheim in Zeist, waar ze tot haar 19e de dag-school bezocht. De aanpak die men daar had, sprak onze ouders erg aan. De meerwaarde van een antroposofische instelling ligt voor ons met name in de stelling dat ieder mens zich kan ontwikkelen. In Veldheim heeft Lydeke leren weven en is ze in aanraking gekomen met diverse kunstzinnige zaken, die ze in een reguliere instelling wellicht nooit had leren kennen. Het is geweldig dat Lydeke op haar 62e nog een geheel nieuwe weg is ingeslagen. Hieruit blijkt dat het doel van Magenta, namelijk 'kunst als ontwikkelingsweg' ook echt in de praktijk werkt.

Noem eens een aantal trefwoorden die verband houden met jouw?

Arend: uitdaging – partnerschap – openheid – zelfontplooiing – zorgvuldigheid

Lydeke: concentratie – stilte

De stimulerende werking van de Internationale Raad

In het Zwitserse Dornach vond van 13 tot en met 17 september de Internationale Raad plaats voor Heilpedagogie en Sociaaltherapie. Bart Vanmechelen, coördinator van Speelhoeve (B) was daar bij aanwezig.

Door Bart Vanmechelen

De Internationale Raad voor Heilpedagogie en Sociaaltherapie vond dit jaar in Dornach plaats. De Raad is als een ronde tafel met 60 vertegenwoordigers van alle landen ter wereld waar zorg wordt verleend vanuit de antroposofische heilpedagogie en sociaaltherapie. In Zwitserland waren vijftig landen vertegenwoordigd die tezamen 530 initiatieven ontplooiën. Ook het Europees samenwerkingsverband van nationale koepelorganisaties en ouderverenigingen (ECCE) is in deze Raad vertegenwoordigd. De laatste jaren is er in vele landen een levendige uitwisseling ontstaan tussen antroposofische heilpedagogie en de reguliere orthopedagogie, zowel met collega's in de zorgverlening als met hogescholen en universiteiten. Het stimulerende spanningsveld tussen innerlijke kern en zo groot mogelijke openbaarheid is zo al jaren een van de thema's waaraan de Internationale Raad impulserend werkt. Waarschijnlijk groeit uit deze dialoog in niet al te lange tijd een conferentie met wetenschappers uit de reguliere orthopedagogie over belangrijke vraagstukken.

Thema's

Een van de werkgroepen van de Raad ontwikkelde een visietekst over integratie van mensen met ontwikkelingsstoornissen, die ook recht hebben op levensomstandigheden die overeenstemmen met hun mogelijkheden. Een ander thema is het toenemend aantal restricties en wetten die door de overheid worden opgelegd, al dan niet uit bezuinigingsoverwegingen. Dit roept vaak weerstand op. Aan die weerstand ontstaat vaak ook een verdiepte beleving van de eigen basiswaarden. Een exacter beschrijven van de werkwijze brengt meer inzicht in de wezenlijk werkzame wetmatigheden in ons werk. Hierdoor wordt de essentie ook mededeelbaar en wordt onderzoek mogelijk (o.a. naar de heilpedagogische benadering van hedendaagse ontwikkelingsstoornissen). Ook kunnen de uitgangspunten van de heilpedagogie en sociaaltherapie als paradigma naast andere benaderingen erkend worden. Op deze basis kunnen we tegemoet komen aan de vragen naar heldere literatuur voor ouders, studenten en collega's.

Opleiding

Een werkgroep gaat in kaart brengen de literatuur per taalgebied van de heilpedagogie en sociaaltherapie. Ook voor het uitwerken van een hedendaagse opleiding is deze impuls onontbeerlijk. Er zijn momenteel 60 opleidingsinstellingen voor heilpedagogie en sociaaltherapie, die hoe langer hoe meer in samenwerking met universiteiten en hogescholen werken. Het handboek voor opleiding in heilpedagogie en sociaaltherapie is nu ook in het Engels vertaald. Hier en daar nemen reguliere opleidingen de ontwikkelde methode van leren door inzicht, praktijkervaring en kunstzinnig werk (de triale methode) over. Een ander project dat op stapel staat is een opleiding voor opleiders, net zoals het werk aan het handboek gefinancierd als Leonardo-project van de Europese Unie. Verbindend element is in dit alles het verzorgen van de eigen bron. De antroposofie en de voordrachtenreeks 'Genezend Opvoeden' en de eigentijdse verwoording hiervan. Meer info: 1. <http://www.goetheanum.ch/khs>, 2. <http://www.eccenet.com>, 3. Rudolf Steiner GA 317; ISBN 906038525X, Zeist 1997.

Russische conferentie over gemeenschapsvorming

In Irkutsk, diep in Siberië, vond eind juni de zesde Russische conferentie plaats voor heilpedagogie en sociaaltherapie. Het thema was gemeenschapsvorming. Enkele fragmenten van het verslag van Truida de Raaf en Henk Poppenk.

Het thema van de zesde conferentie in Irkutsk was gemeenschapsvorming. Tijdens de conferentie werd het besluit genomen om een Russisch 'Heilpedagogisch Verbond' op te richten. Ongeveer tachtig deelnemers afkomstig uit Irkutsk, Moskou, St. Petersburg, Odessa, Rostov, Jekaterinenburg, Tomsk, Tsjeboksary waren afgereisd naar de conferentie. Tevens waren er nog enkele deelnemers uit de landen van de voormalige Sovjet-Unie zoals Georgië en Oekraïne. Als buitenlandse gasten waren aanwezig: Michaela Glöckler (hoofd van de medische sectie Goetheanum), Rüdiger Grimm (secretaris heilpedagogie en sociaaltherapie van de Vrije Hogeschool, Goetheanum, CH) en zijn vrouw Sybille Grimm, Mats-Ola Ohlsson en Brigitte Deck uit Zweden. Henk Poppenk en Truida de Raaf uit Nederland, waren uitgenodigd om op de conferentie een workshop te geven over de begeleiding van psychoses bij mensen met een verstandelijke

handicap. De behoefte aan kennis en vaardigheden op dit gebied blijkt groot te zijn. Een groep van ruim dertig mensen nam drie keer deel aan de workshop. Het plan is om dit onderwerp nog verder uit te diepen en daar een kleine publicatie van te maken die in de Russische opleidingen verder gebruikt kan worden.

Samenwerking

Daarnaast was dit een goede gelegenheid om mensen van de verschillende opleidingen uit Moskou, St. Petersburg, Tsjeboksary en Jekaterinenburg gezamenlijk te spreken en te ondersteunen in hun streven om tot meer samenwerking te komen. In de ochtend waren er voordrachten van Michaela Glöckler en Rüdiger Grimm. Daarna werkgroepen en in de middag kunstgroepen en overlegmomenten om te komen tot een samenwerkingsvorm voor de bestaande initiatieven. 's Avonds waren er excursies naar de twee heilpedagogische schooltjes in Irkutsk en de sociaaltherapeutische initiatieven, 'villages' genoemd buiten Irkutsk. Ook een instelling voor heilpedagogie werd bezocht met ongeveer 300 kinderen waarvan er slechts 35 contact met hun ouders hadden. Veel mishandeling en alcoholmisbruik van de ouders is zichtbaar in de ontwikkelingsproblematiek van de kinderen. De mogelijkheden in de diagnostiek en behandeling van deze instelling in Irkutsk en de idealen waarmee de vrouwelijke directeur het geheel leidde waren indrukwekkend.

Opleidingen

Een probleem vormt het gebrek aan opgeleide medewerkers. Het werken met mensen met een verstandelijke beperking staat niet in hoog aanzien in de Russische samenleving. Voor de opleidingen is afgesproken dat er gezamenlijk een opleiding komt voor Russische docenten. In een eerdere bijeenkomst in Kassel (DE) was dit reeds besproken en in Irkutsk is dit verder uitgewerkt. De uitwisseling tussen de verschillende opleidingen wordt zo versterkt en steeds minder hulp van westerse docenten zal dan in de toekomst nodig zijn. Ook komt er een wetenschappelijk congres in Jekaterinenburg in nauwe samenwerking met Rüdiger Grimm. Dit om de positie van de heilpedagogie in Rusland te versterken.

In het decembernummer van de Verbinding zullen de activiteiten van Nederlanders en Vlamingen binnen de Russische Heilpedagogische beweging uitvoerig aan de orde komen.

Uit: Verslag reis Truida de Raaf en Henk Poppenk naar Irkutsk van 23 juni tot 4 juli 2003.

STUDIE OPEN DAGEN EN SYMPOSIA

• Studiedag voor fysiotherapeuten,

zaterdag 1 november. Voor fysiotherapeuten die werkzaam zijn met mensen met een verstandelijke handicap binnen de antroposofische gezondheidszorg. Het thema is 'spaciteit'. Plaats: Christophorus, Bosch en Duin. Informatie en aanmelding: joostvandongen@hetnet.nl of telefoon (0575) 54 54 00.

• ZorgVisie Dinner,

Conference met de onderscheiding Zorgmanager van het jaar 2003, 7 november, Zeist. Organisatie door ZorgVisie. Info: (0346) 57 73 22, e-mail: www.elseviergezondheidszorg.nl.

• Conferentie 'Entwicklungsräume' –

Zukunftspunkte für das Leben mit Kindern mit Behinderungen, 13-15 november, Camphill-Schulgemeinschaft Brachenreuthe, Ueberlingen. Info: Konferenz für Heilpädagogik und Sozialtherapie, Ruchti-Weg 9, CH-4143 Dornach, telefax: +41 61 70 18 104, e-mail: khs@goetheanum.ch.

• Alle Taal Centraal 2003,

symposium over slechthorendheid, spraak- en taalproblemen en autisme, vertaald naar de praktijk, 27 november. Organisatie: gemeenschap van scholen De Beemden, De Horst en Ekkersbeek en orthopedagogisch centrum Sint Marie. Medewerking o.a. van prof. dr. J. K. Buitelaar, prof. dr. R.J. van der Gaag en prof. dr. I. van Berckelaer-Onnes.

• Autisme in zicht,

jubileum congres van de Nederlandse Vereniging voor Autisme, zaterdag 13 december, NH Conference Hotel Koningshof, Veldhoven. Info en inschrijving: NVA, Prof. Bronkhorstlaan 10, 3723 MB, Bilthoven, telefoon (030) 229 98 00, fax (030) 266 23 00, e-mail: info@autisme-nva.nl.

• Een veilige behuizing vinden,

cursussen medische sectie over het proces van hechten, dinsdagen 6 en 20 januari, 3 en 17 februari 2004 van 17.00-21.00 uur, Landgoed de Reehorst. In november 2003 is het programma klaar. Aanmelden: secretariaat@antrop-ver.nl.

• De individualiteit bedreigd.

Jaarlijkse conferentie medische sectie, zaterdag 14 februari 2004, Geert Groteschool in Amsterdam. In de conferentie aandacht voor helpende krachten die werkers in de antroposofische gezondheidszorg kunnen mobiliseren om de bedreigingen van de individualiteit uiteen te zetten, zowel individueel als gezamenlijk. Middels voordrachten en werkgroepen zal aan dit thema worden gewerkt. Degene die een bijdrage wil leveren aan deze dag, kan contact opnemen met secretariaat medische sectie: fax (030) 69 14 064, e-mail: secretariaat@antrop-ver.nl, t.a.v. Erica van der Lelij.

• Internationale Tagung

für Heilpädagogik und Sozialtherapie, 13 tot 17 oktober 2004 in het Goetheanum in Dornach. Nader informatie volgt vanaf januari 2004.

OPROEP

Ook ouders nodig op themadag

Op 22 november is er weer een themadag onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van het HPV, de samenwerkende heilpedagogische en sociaaltherapeutische instellingen en het LOV, waarvan alle ouder/familieverenigingen en cliëntenraden van die instellingen lid zijn. Een jaar geleden, op 16 november 2002, vond eveneens een themadag plaats. Tijdens die dag formuleerden werkgroepen gesprekspunten over partnerschap tussen ouders/wettelijk vertegenwoordigers en de 'professionals' in de instellingen. Tijdens de themadag op 22 november wordt met die notitie in de hand, gekeken wat van de daar genoemde uitgangspunten en actiepunten terecht is gekomen. Dat gebeurt ook binnen de nieuwe rol van ouders bij vraaggestuurde zorg. Immers ouders komen nu van de tribune in het stadion en gaan meespelen op het veld, vooral als het gaat om planning van de zorg en kijken naar realisatie van de plannen. Ouders en verwanten van mensen met een verstandelijke beperking zijn van harte welkom op deze interessante themadag. Voor meer informatie: HPV, telefoon (0343) 44 99 00 en LOV, telefoon (030) 225 08 96.

Start Applicatieopleiding 2004

In april 2004 zal voor de tweede keer een applicatieopleiding Heilpedagogie/Sociaaltherapie starten in het midden van het land. Deze opleiding telt 30 cursusdagen die in 11/2 jaar worden gegeven.

Mensen die een reguliere beroepsopleiding op minimaal niveau 3 hebben gevolgd (ook de 'oude' Verpleegkundige Z-, -B- of Ziekenverzorgingopleiding horen hiertoe) en die het internationaal erkende diploma heilpedagogie / sociaaltherapeut willen behalen kunnen zich aanmelden.

Interessant is dat deze opleiding ook geldt als 'doorstroomopleiding' voor het diploma Sociaal Pedagogisch Werker niveau 4. Diegenen die ook dit diploma willen behalen moeten, afhankelijk van voorgaande opleidingen en werkervaring, wellicht nog iets extra's doen; dat wordt dan voor hen aan het eind van de applicatieopleiding aangeboden.

De brochure Applicatieopleiding is op te vragen bij het bureau van het Heilpedagogische Verbond en zal in november worden toegezonden.

Twee opleidingen ambulante begeleiding

De zorg- en hulpverlening voor kinderen (heilpedagogie) en volwassenen (sociaaltherapie) met een ontwikkelingsstoornis verschuift zich voor een deel naar ambulante hulpverlening. Naar aanleiding van individuele vragen van ouders, zijn een aantal poliklinieken en zorgloketten ontstaan en is er een netwerk van ambulante heilpedagogie en sociaaltherapie ontwikkeld. Voor medewerkers die hierin werkzaam zijn wordt vanaf 1997 een specialistische opleiding op het gebied van praktische gezinsondersteuning en ouderbegeleiding vanuit de heilpedagogie en sociaaltherapie verzorgd.

Samenwerking

Deskundigheid bij uitstek op het gebied van de agogische/pedagogische thuisbegeleiding aan gezinnen met kinderen met een ontwikkelingsstoornis is te vinden bij Transeo Trainingen Thuisbegeleiding (TTT), opgenomen in de Hogeschool van Utrecht. Vanuit de samenwerking tussen het Heilpedagogisch Verbond en Transeo is een vruchtbare werkvorming ontstaan die in korte tijd leidde tot een opleiding Ambulante Heilpedagogie. In deze opleiding staat de PPG-methodiek (Praktische Pedagogische Gezinsbegeleiding) centraal. Transeo zorgt na het theoretische gedeelte voor de stagebegeleiding en supervisie.

Twee nieuwe opleidingen

Uit de ervaringen met deze opleiding zijn nu twee opleidingen ontwikkeld.

Eén opleiding, *op post-MBO-niveau*, richt zich op de praktische ondersteuning van de gezinssituatie. Bij deze *Opleiding Praktische Gezinsondersteuning vanuit de Heilpedagogie* staat centraal dat de ondersteuner 'systeemgericht' werkt. Dat wil zeggen hij of zij richt zich bij de ondersteuning op zowel de ouder(s) als op het kind met een ontwikkelingsstoornis als ook op de eventuele andere (kinderen in) leden van het gezin, die met elkaar een samenhangend interacterend systeem vormen. In deze opleiding zijn elementen van de PPG methodiek opgenomen.

De andere opleiding richt zich op de ouderbegeleiding binnen de context van het gezin en heet *Opleiding Ambulante Gezinsbegeleiding* vanuit de Heilpedagogie, hierin staat de PPG-methodiek centraal. Dit is een opleiding op *post-HBO niveau*. Ook degenen die de Opleiding Praktische Gezinsondersteuning met goed gevolg hebben afgerond kunnen toegelaten worden tot de Opleiding Ambulante Gezinsbegeleiding.

Beide opleidingen worden verzorgd in de Faculteit Agogische Opleidingen van de Hogeschool Utrecht, Uithof Utrecht.

Start in januari

In januari 2004 zal de Opleiding Praktische Gezinsondersteuning vanuit de Heilpedagogie van start gaan. Het theoretische deel bestaat dan uit 48 dagdelen, ofwel 24 lesdagen.

We verwachten dat deze opleiding onze medewerkers in staat zal stellen op adequate wijze in te spelen op de praktische behoeften en vragen van ouders en opvoeders in de thuissituatie. Er wordt in een unieke combinatie een goede geïntegreerde opleiding gegeven. De deskundigheid en inzichten die gedurende 80 jaar in de heilpedagogie zijn ontwikkeld, worden met behulp van de methodiek, de inzichten en ervaringen die gedurende 30 jaar binnen Transeo Trainingen Thuisbegeleiding zijn ontwikkeld, ingezet.

Geïnteresseerden voor de Opleiding Praktische Gezinsondersteuning kunnen zich melden voor de introductie op vrijdag 21 november van 13.30 uur tot 16.00 uur in de Hogeschool van Utrecht, Uithof, Utrecht. Aanmelden bij het Heilpedagogisch Verbond, waar vanaf medio oktober de informatiebrochure te verkrijgen is.

Erkenning voor opleiding Landbouw en Zorg

Foto: Nel Gordijn

Onder de titel Bedrijfsleider Agrarisch Zorgbedrijf (niveau 4) erkent het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedingskwaliteit het opleidingsprofiel Landbouw en Zorg. Dit is dé opleiding voor zorgboeren die een agrarische opleiding hebben en werken met mensen met een ontwikkelingsstoornis. De opleiding start in september 2004 in Dronten.

De opleiding is vooralsnog ontwikkeld op basis van het Middelbaar Agrarisch Onderwijs, niveau 3. Het is een werken-leren opleiding (Beroeps Begeleidende Leerweg, BBL) dat in twee jaar zal worden aangeboden. Een jaar staat de begeleiding centraal en één jaar het organiseren en managen. Het is te verwachten dat mensen uit de praktijk met voldoende ervaring (Eerder Verworven Competenties, EVC's) zich dan in één jaar kunnen specialiseren.

De volgende stap is het ontwikkelen van een variant op basis van het Zorg-onderwijs (SPW niveau 3)

De Landbouw-Zorg opleiding is ontwikkeld door een samenwerkingsverband van organisaties zoals het Heilpedagogisch Verbond, de Warmonderhof, het Groenhorstcollege Dronten, de Christelijke Agrarische Hogeschool Dronten en de Stichting Landbouw en Zorg. Vanuit het Heilpedagogisch Verbond waren Rob Hardewijn (opleidingscoördinator Raphaëlstichting) en Bernard Heldt (algemeen secretaris HPV) bij de ontwikkeling van deze opleiding betrokken. De ontwikkeling is mede gefinancierd door het ministerie van LNV.

Beroepsvereniging Azarias

Therapeutisch Begeleiders in Zorg en Hulpverlening

Op 20 september jongstleden was er voor leden en belangstellenden van Beroepsvereniging Azarias een bijeenkomst in Zeist over het beroepsprofiel. Met een kleine groep leden is gewerkt aan de conceptversie die ter tafel lag, geïnspireerd op het "Europese Handboek voor opleidingen in heilpedagogie en sociaaltherapie" en de eindtermen SPW4. De aangepaste versie zal t.z.t. door de ledenvergadering ter vaststelling voorgelegd worden. Daarmee ligt er een belangrijk stuk betreffende de identiteit van de therapeutisch begeleider op tafel. Omdat het die dag ook 1 jaar geleden was dat Azarias is opgericht, ontvingen de aanwezige leden van het ouderpaar Scheffers uit Helmond spontaan een bos bloemen. Hieruit sprak hun betrokken houding.

Terugblik en vooruitblik

Azarias heeft zich in het eerste jaar van haar bestaan vooral gericht op het inrichten van de structuur van de vereniging, het maken van een folder en website, en op haar inbedding in de Federatie Antroposofische Gezondheidszorg in Nederland en daarbuiten. Zij is als lid van het OBAG (Overlegorgaan Beroepsverenigingen Antroposofische Gezondheidszorg) bezig met een kwaliteitsonderzoek van de beroepsgroep om zo haar deskundigheid te vergroten. Ook is Azarias betrokken bij de applicatieopleiding en de ontwikkeling van de SPH. Zij is aangesloten bij de Medische Sektie in Nederland en Dornach, heeft contacten met soortgelijke initiatieven in Zwitserland, Duitsland en Groot-Brittannië en heeft zich gepresenteerd op een ECCE bijeenkomst in mei jl. in Rome en tijdens de Internationale Raad voor heilpedagogie en sociaaltherapie in september jl in Dornach. Ook op internationaal vlak is er interesse getoond.

Azarias zal aanwezig zijn op de Herfstconferentie in Scorlewald (16 - 18 oktober as) en op de Themadag van HPV / LOV op 22 november. Zij hoopt het tweede jaar verder uit te groeien en verschillende activiteiten voor haar leden en belangstellenden te organiseren. Daarnaast hoopt Azarias haar contact met het Landelijk Ouder Verbond (LOV) en het Heilpedagogisch Verbond (HPV) uit te bouwen tot een serieus partnerschap.

Azarias Themabijeenkomst: Cultuur en Religie
Sinds april komt een kleine groep medewerkers uit verschillende instellingen regelmatig bijeen om hun ervaringen uit te wisselen betreffende cultuur en religie op de verschillende werkplekken.

Volgende bijeenkomst: **Donderdag 23 oktober 2003.**

Leden en belangstellenden zijn welkom.

Tijd: 13.00 tot 16.00 uur. Plaats: Zonnehuizen Veldheim

Stenia, locatie Veldheim Utrechtseweg 69 te Zeist.

Kosten: geen, maar graag wel tijdig aanmelden bij:

Alexandra Buijsman

Ook voor meer informatie: tel: 06 - 10 88 63 59,

e-mail: info@azarias.nl

Azarias één jaar

Azarias vierde op 20 september het éénjarig bestaan. Azarias is de eerste beroepsvereniging ter wereld voor antroposofische therapeutisch begeleiders, waarvan de leden moeten voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Het ouderpaar Scheffers, van Kinderdagcentrum Heimdal bood het bestuur en een aantal leden mooie zonnebloemen aan. (foto Bernard Heldt)

Van bed & breakfast tot groepsaccommodaties

Op de nieuwe website www.vakantieboerderij.nl komt vraag en aanbod van accommodaties bij elkaar. Inmiddels staan er meer dan duizend accommodaties op de website van Eibergenaar A.W. Grooters. Niet alleen vakantieboerderijen, maar ook tal van andere accommodaties op het platteland, waaronder minicampings van de SVR en de VeKaBo, bed & breakfast, pensions en herbergen. Grooters mikt op gezinnen die een vakantie of familieweekend willen boeken tot wandelaars en natuurliefhebbers die een sfeervol en betaalbaar bed & breakfast-arrangement zoeken. Maar ook grotere gezelschappen, zoals scouts en verenigingen, die een groepsaccommodatie zoeken vinden op www.vakantieboerderij.nl een breed aanbod. Via een uitgekiend zoekmenu kan onder meer gezocht worden op accommodatiesoort, locatie en aantal personen.

De initiatiefnemer kwam met zijn idee toen de boerderij van zijn ouders vrij kwam voor recreatieverhuur. 'Ik merkte dat vraag en aanbod zeer versnipperd waren. Dat komt vooral door de kleinschaligheid van veel verblijfsaccommodaties en recreatiemogelijkheden op het platteland. Dat heeft echter ook een voordeel. Op het platteland is de authentieke gastvrijheid bewaard gebleven.'

Eigenaren van vakantieboerderijen en groepsaccommodaties op het platteland kunnen gratis een basisvermelding krijgen. Daarnaast kunnen ook andere verblijfsaccommodaties en recreatiemogelijkheden in de website worden opgenomen.

Voor meer info: Ton Grooters, telefoon (0545) 47 70 12.

PUBLICATIES

Sterren van zijdepapier

Frédérique Guéret (ISBN 90 6238 370 X),

Uitgeverij Christofoor, Omvang: geb. 96 blz., Prijs: € 14,90.

In gemakkelijk te volgen stappen laat Frédérique Guéret zien hoe met haar nieuwe vouw-techniek schitterende raamdecoraties van zijdepapier gemaakt kunnen worden. Van kleurig zijdepapier kan men met de door Frédérique Guéret ontwikkelde nieuwe vouwtechnieken schitterende raamsterren maken, die in ieder jaargetijde een fraaie decoratie vormen. De schrijfster laat zien hoe men de sterren kan versieren door met een natte spons of een penseel bepaalde accenten aan te brengen, waardoor, al naar gelang de lichtval, een bepaalde marmersstructuur zichtbaar wordt. De sterren zijn ingedeeld naar moeilijkheidsgraad, zodat zowel beginners als gevorderden snel en gemakkelijk iets van hun gading kunnen vinden.

'Mensen met autisme beter leren kennen'

ROOS uitgave

In oktober komt de verkorte samenvatting van het autisme onderzoek, dat is uitgevoerd door het Louis Bolk Instituut, met de titel: 'Mensen met autisme beter leren kennen', als ROOS-uitgave uit. Het is voor medewerkers en ouders gratis te verkrijgen.

In de ROOS uitgaven worden door het HPV de publicaties gepresenteerd. In de RAAT uitgaven themadagen en symposia. Tijdens de Herfstconferentie en tijdens de themadag LOV-HPV op 22 november is deze ROOS uitgave verkrijgbaar.

VACATURES

Gezocht: zorgboer voor Siberië

Nabij de stad Irkutsk in het Russische Siberië zijn initiatiefnemers bezig een gemeenschap op te bouwen met jongvolwassenen met een handicap. Er is negentien ha land beschikbaar. Momenteel wonen en werken zes mensen met een zorgvraag met drie medewerkers. Het net gebouwde huis biedt plaats aan minimaal twaalf mensen. Op de locatie bevindt zich een weverij en een bakkerij. De gemeenschap zoekt een boer (of stel) die biologisch-dynamisch geschoold is. Niet ver van deze plek is er een BD-boer die ondersteuning wil bieden. Profielschets: pioniersgeest, tegen een stootje kunnen, bereid Russisch te leren en de cultuur te leren kennen, veel belangstelling voor combinatie met zorg, bereid eenvoudig te leven. Info: Truida de Raaf, e-mail: tdraaf@cs.com.

Widar zoekt inwonend gezin

Dorpsgemeenschap Widar in het Belgische Merksplas is een initiatief waar zevenendertig volwassenen met een verstandelijke handicap wonen en werken, samen met medewerkers en hun families. Om een uitbreiding met een huis voor te bereiden is Widar op zoek naar een Inwonend gezin voor opvang en begeleiding van zeven volwassen personen met een handicap (onder andere huishoudelijke taken) in één van de huizen. Profielschets: - een zorgvuldige, professionele houding tegenover onze bewoners; - een heilpedagogische/sociaaltherapeutische opleiding of de intentie deze te volgen; - de bereidheid deel te nemen aan onze leef- en loongemeenschap. Brieven met referentie en c.v. richten aan Dorpsgemeenschap Widar, Jan Borghs, Lipseinde 43, BE-2330 Merksplas. e-mail: widar@moso.be.

Orion zoekt leidinggevenden

Stichting Orion is een antroposofische organisatie in Rotterdam waar mensen met en zonder (verstandelijke) handicap wonen en werken, op basis van gelijkwaardigheid. Orion zoekt Leidinggevenden voor verschillende huizen, die gemotiveerd zijn om mensen te laten verschijnen in wie ze zijn en in wie ze willen worden. Functie-eisen: Afgeronde relevante mbo, bij voorkeur hbo-opleiding op zorggebied. Minimaal 5 jaar gewerkt in de zorg waarin ervaring is opgedaan op het gebied van huishouden, financiën, personeelsmanagement en communicatie. Variabele werktijden. Salariering volgens CAO gehandicaptenzorg, schaal 45. Bij voorkeur handgeschreven brief vóór 15 oktober sturen naar: Stichting Orion, t.a.v. Miriam Maenhout, postbus 85100, 3009 MC Rotterdam. Info: Lise Mulder, (010) 289 86 12 op maandag, donderdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur.

OPROEPEN

Thema's. In de volgende Verbindingen besteden we aandacht aan: Ontwikkelingen in de heilpedagogie in Suriname (nummer 71) en Ontwikkelingen binnen de Russische heilpedagogische beweging en activiteiten van Nederlanders en Vlamingen daar- in (nummer 72). Heeft u iets te melden met betrekking tot onderstaande thema's verzoeken wij u contact op te nemen met het redactiesecretariaat.

HPV-AGENDA

- 8 okt** 10.00 – 12.15
Coördinatoren Overleg
Basis Opleidingen
16.00 – 17.30
Overleg Dagelijks Bestuur HPV
– Bestuur AViN
- 13 okt** 13.00 – 15.00
Werkgroep Financiën
- 16 t/m** 16.00 – 16.00
18 okt Herfstconferentie (Scorewald)
- 27 okt** 10.30 – 13.30
Dagelijks Bestuur nr. 7
13.30 – 15.00
Landelijk Overleg Basis Opleidingen
15.45 – 17.45
Overleg Landelijk OuderVerbond –
Dagelijks Bestuur HPV
- 29 t/m** hele dagen
31 okt Voortgezette Opleiding,
thema: 'Hoe hanteer je
sociale processen?'
- 30 okt** 13.30 – 16.30
Bijeenkomst Zorgklokken
en Kinder Dag Centra over
ambulante zorg.
- 31 okt** 16.30 – 18.00
Cursusleiding Voortgezette
Opleiding
- 5 nov** 10.30 – 12.30
Overleg Kinder Dagcentra
- 7 nov** 09.30 – 12.00
Werkgroep Onderzoek
- 12 nov** 10.00 – 12.15
Coördinatoren Overleg Basis
Opleidingen
- 17 nov** 10.15 – 14.30
Mandaatgroep Strategische
Ontwikkeling
13.00 – 15.00
Werkgroep Financiën
- 21 nov** 13.30 – 16.00
Open middag voor
geïnteresseerden in de
opleidingen Ambulante
Ondersteuning
- 22 nov** 09.30 – 16.30
Themadag LOV – HPV: Erkenning
- 26 t/m** hele dagen
28 nov Voortgezette Opleiding, thema:
'Wat betekent je biografie?'

**Sluitingsdatum Verbinding nr. 71 is
20 oktober 2003**

COLOFON

**8^e jaargang, nummer 70
oktober 2003**

De Verbinding is het informatiebulletin van het Heilpedagogisch Verbond en verschijnt 10x per jaar. Het wordt gemaakt voor medewerkers, ouders en belangstellenden die betrokken zijn bij de heilpedagogie en sociaaltherapie. Verspreiding vindt plaats via de secretariaten en de huizen van de lidinstellingen van het HPV en het HPV secretariaat. Verzending naar huisadres is mogelijk. De samenstellers behouden zich het recht voor ingezonden mededelingen te redigeren.

**Inleveren kopij voor volgende verbinding
vóór 20 oktober 2003.
Verschijningsdatum volgende verbinding
7 november 2003**

Samenstelling: Bernard Heldt, Roelien Kort, Ageeth Koning.
Redactie: Mark van Seggelen, Nieuwe Koeien Bladenmakers.
Hoofdredacteur: Bernard Heldt.
Productie: Buro Laga, Arnhem
Cartoon: Janet Steenhuis, Arnhem

Redactieadres:
Secretariaat Heilpedagogisch Verbond
Postbus 106
3970 AC Driebergen
Telefoon (0343) 44 99 00
Fax (0343) 44 99 09
E-mail hpv@heilpedagogie.nl
Website www.heilpedagogie.nl

